

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

USPJEŠNOST POSLOVANJA PODUZEĆA
MORSKE AKVAKULTURE U SPLITSKO-
DALMATINSKOJ ŽUPANIJI U PERIODU OD
2012.-2015.

Mentor:

Doc. dr. sc. Sladana Pavlinović Mršić

Student:

Paula Barbir

Split, rujan 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. RAČUN DOBITI I GUBITKA	2
3. BILANCA.....	10
4. EKONOMIČNOST	11
4.1. Mjere ekonomičnosti.....	12
4.2. Pokazatelji ekonomičnosti.....	12
4.3. Ekonomičnost financiranja.....	14
5. RENTABILNOST	15
5.1. Pojam rentabilnosti.....	15
6. ANALIZA LIKVIDNOSTI	17
7. ZAKLJUČAK.....	20
LITERATURA	21
DODACI.....	23
SAŽETAK.....	36

1.UVOD

Predmet završnog rada je komparacija uspješnosti poslovanja poduzeća u Splitsko-dalmatinskoj županiji na temelju registra javnih godišnjih izvještaja, objavljenih na stranicama Fine¹, u vremenskom razdoblju od 2012.-2015. godine. Subjekti koji su predali svoje izvještaje u ovom periodu i koji su na temelju toga i obrađivani su: Friškina d.o.o., Maring d.o.o., Seabass Junior d.o.o., Uvala Vlaška d.o.o., Brač tuna d.o.o., Homarus j.d.o.o., Marikultura Kaštela d.o.o., Pecten d.o.o., Plankton d.o.o. Područje djelatnosti predanih izvještaja je poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, odnosno morska akvakultura. Prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD 2007) djelatnost Morska akvakultura klasificirana je u skupini B, NKD 03.2 Akvakultura, 03.21 Morska akvakultura. Na temelju računa dobiti i gubitka i bilanci nabrojanih poduzeća u nastavku rada odrediti će se koja su poduzeća najprofitabilnija, a koja posluju sa gubitkom te moraju poduzeti određene mjere da bi se uspjeli održati na tržištu. Rad će se temeljiti na razmatranju pokazatelja ekonomičnosti, rentabilnosti, profitabilnosti i likvidnosti jer su oni temeljna mjerila koja pokazuju uspješnost poslovanja poduzeća, koliki je prihod ili gubitak koji ostvaruju i koje mjere bi se trebale u budućnosti poduzeti da bi poduzeće uspješno poslovalo.

¹Podaci za izračunavanje preuzeti su sa: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/izbornik.do>

2. RAČUN DOBITI I GUBITKA

Račun dobiti i gubitka je računovodstveno izvješće koje pokazuje profitabilnost poslovnih operacija tijekom jedne godine. (*Profit and loss account or Income statement*). Račun dobiti i gubitka prikazuje prihode i rashode (uključivši i poreze) tijekom izvještajnog razdoblja (najčešće jedne godine) te razliku između prihoda i rashoda tj. dobitak ili gubitak. Razlikuje se u strukturi pozicija ovisno o djelatnostima. (Belak, 1995., :25.)

Osnovna shema računa dobiti i gubitka bi izgledala ovako:

RAČUN DOBITKA I GUBITKA (PROFIT AND LOSS ACCOUNT)				
R.b.	Struktura	R/D za ostalo	R/D za osnovne aktivnosti	R/D ukupno
1.	Prihodi.....			
1.1.	Prihodi od prodaje.....			
1.2.	Ostali prihodi.....			
	Ukupni prihod.....			
2.	Rashodi izvan osnovnih aktivnosti.....			
3.	Bruto dobitak ostalih operacija.....			
4.	Troškovi za prodano (rashodi).....			
5.	Bruto dobitak.....			
6.	Troškovi uprave i prodaje.....			
7.	Operativni dobitak.....			
8.	Rashodi financiranja.....			
9.	Dobitak prije oporezivanja.....			
10.	Osnovica za oporezivanje:.....			
	Dobitak za oporezivanje+uvećanja-umanjenja			
11.	Porez na dobitak.....			
	Osnovica * stopa			
12.	Dobitak poslije oporezivanja.....			

Slika 1. Račun dobiti i gubitka

Izvor: Izrada autorice

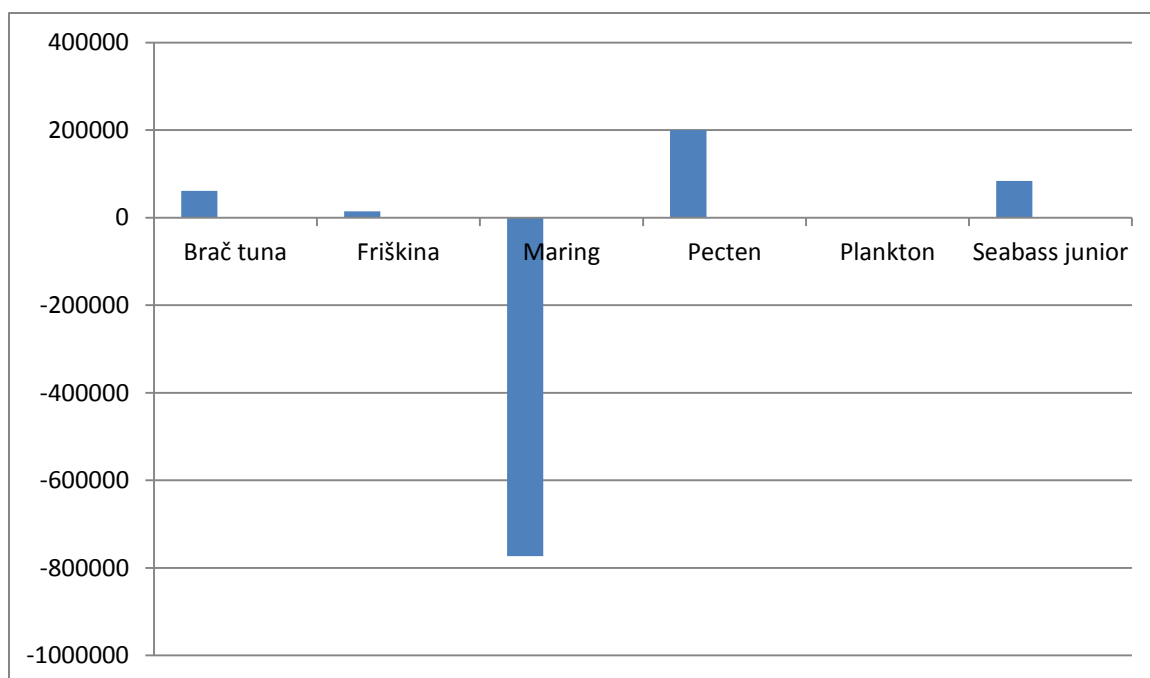
Prihodi nastaju kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza i to onog dijela koji će kasnije imati utjecaja na promjene u visini (povećanju) kapitala. Dijelimo ih na redovne, financijske i izvanredne. Rashodi čine negativnu komponentu financijskog rezultata. Nastaju kao posljedica trošenja, odnosno smanjenja imovine ili povećanja obveza. Vrijednost rashoda čine vrijednosti koje su morale biti utrošene u poslovnom procesu (sirovine, materijali, strojevi, energija, ljudski rad). (Žager, 1999., :48)

Gledajući dobitak poslije oporezivanja, možemo zaključiti kako posluje neko poduzeće. Dobitak (profit) je pozitivna razlika između zarađenog prihoda od nekog biznisa u određenom vremenu i pripadajućih mu rashoda. S aspekta bilance dobitak je pozitivna razlika između vlastitog kapitala na kraju razdoblja prije oporezivanja dobitka i vlastitog kapitala na početku razdoblja. Vlastiti kapital je neto vrijednost imovine koja se utvrđuje tako da se aktiva umanjuje za sve obveze (Belak, 1995., :49.) U nastavku, promotrit ćemo dobitak poslije oporezivanja gore navedenih poduzeća kako bi dobili završnu sliku o tome kako je ustvari koje poduzeće poslovalo kroz vremenski period od 2012.-2015. godine. Dobit poslije oporezivanja je izražena u kunama.

Tablica 1. Dobit poslije oporezivanja poduzeća u 2012.godini

Brač tuna	Friškina	Maring	Pecten	Plankton	Seabass junior	Uvala Vlačka
61 423	14 107	-773 226	200 016	863	83 993	-2 731 103

izvor: izrada autorice prema podacima FINE

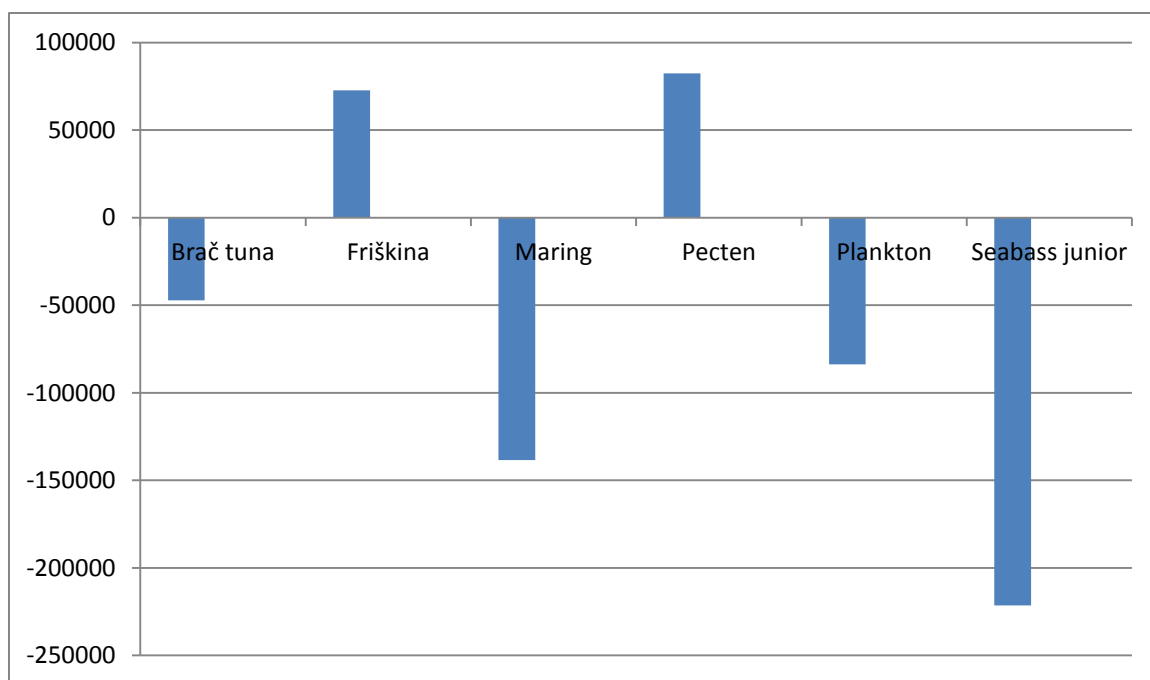
Graf 1. Dobit poslije oporezivanja u 2012.godini

Izvor: izrada autora

Tablica 2. Dobit poslije oporezivanja u 2013.godini

Brač tuna	Friškina	Maring	Pecten	Plankton	Seabass junior	Uvala Vlačka
-47 260	72 594	-138 383	82 393	-83 846	-221 365	-388 088

izvor: izrada autorice prema podacima FINE

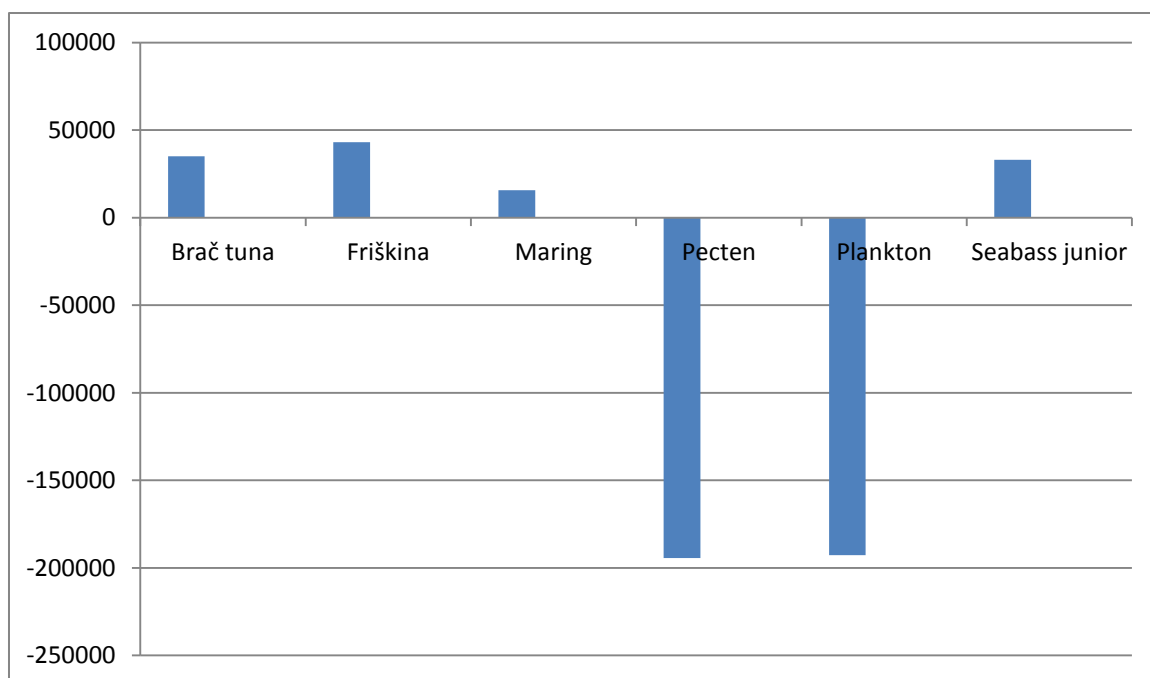
Graf 2. Dobit poslije oporezivanja u 2013.godini

Izvor: izrada autorice

Tablica 3. Dobit poslije oporezivanja poduzeća u 2014.godini

Brač tuna	Friškina	Maring	Pecten	Plankton	Seabass junior	Uvala Vlačka
34 963	42 998	15 577	-194 309	-192 620	32 957	-389 977

izvor: izrada autorice prema podacima FINE

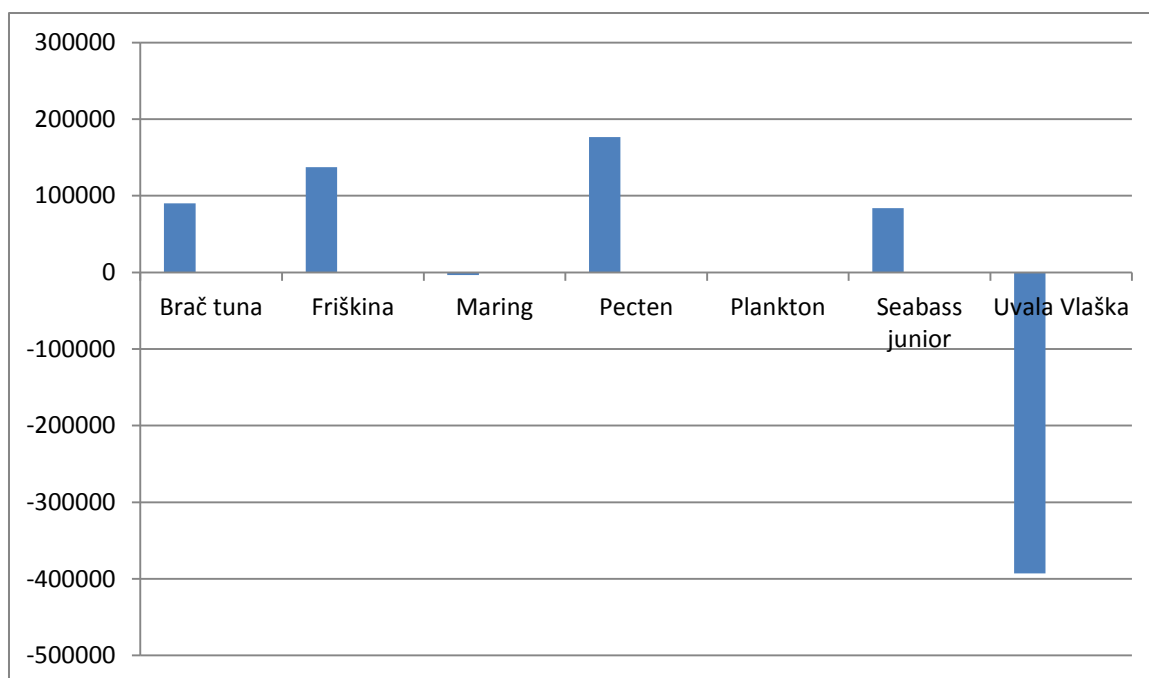
Graf 3. Dobit poslije oporezivanja u 2014.godini

Izvor: izrada autorice

Tablica 4. Dobit poslije oporezivanja u 2015.godini

Brač tuna	Friškina	Maring	Pecten	Plankton	Seabass junior	Uvala Vlačka
89 919	137 110	-3 357	176 474	-	83 755	-393 056

izvor: izrada autorice prema podacima FINE

Graf 4. Dobit poslije oporezivanja u 2015.godini

Izvor: izrada autorice

Radi lakšeg pregleda dobiveni rezultati prikazani su grafom. Možemo primjetiti kako su poduzeća Plankton d.o.o., Uvala Vlačka d.o.o. i Maring d.o.o. u minusu i ne ostvaruju dobitak nego veliki gubitak u navedenom vremenskom periodu od 2012.-2015. Druga poduzeća osciliraju u periodu, ali većinom su ostvarivali dobitak. U 2015. godini možemo istaknuti Pecten d.o.o. koji ima najveću zaradu u odnosu na ostala poduzeća, a samo godinu prije, u 2014. bio je u velikom gubitku. Isto tako, Friškina je u konstantnom plusu.

3. BILANCA

Bilanca je financijski izvještaj koji daje informacije o financijskom stanju poduzeća. Poduzeća imaju obvezu sastavljanja bilance krajem poslovne godine, što se ujedno poklapa s krajem kalendarske godine. Riječ bilanca potječe od latinske riječi „bi-lanx“, gdje se „bi“ prevodi kao dvostruki, a „lanx“ kao zdjelica vage što u konačnici označava dvije zdjelice. Vaga je simbol ravnoteže, a temeljno pravilo svake bilance je da ukupna vrijednost aktive mora biti jednaka ukupnoj vrijednosti pasive. Ova jednakost poznata je kao načelo bilančne ravnoteže.

Bilanca je financijski izvještaj koji pokazuje financijski položaj poduzeća na određeni nadnevak, odnosno ona je „sustavni pregled imovine, obveza i kapitala na određeni datum.”

Financijski izvještaji: račun dobiti i gubitka i bilanca predstavljaju temeljnu podlogu za analizu uspješnosti poduzeća.

Struktura bilance prikazana je na slici 2.

A K T I V A	P A S I V A
A. Potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital	A. Kapital i rezerve
B. Dugotrajna imovina	B. Rezerviranja
C. Kratkotrajna imovina	C. Dugoročne obveze
D. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunani prihodi	D. Kratkoročne obveze
E. Ukupna aktiva	E. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja
F. Izvanbilančni zapisi	F. Ukupna pasiva
	G. Izvanbilančni zapisi

Slika 2. Prikaz strukture bilance

Izvor: izrađeno po: Belak, V. i suradnici.: Računovodstvo poduzetnika, Zagreb, 2011, str. 49.

4. EKONOMIČNOST

Da bi se dobila što kompleksnija slika svoje uspješnosti poslovanja, u obzir se trebaju uzeti sva tri proizvodna čimbenika: rad, sredstva za rad i predmeti rada. Tri najčešća mjerila efikasnosti proizvodnje su proizvodnost, ekonomičnost i rentabilnost. Proizvodnost pokazuje kolika se proizvodnja ostvaruje po jedinici rada. Ovisi o stupnju sposobnosti radnika, opsegu i efikasnosti proizvodnih sredstava, društvenoj organizaciji proizvodnog procesa, razini znanosti i stupnju njene tehnološke primjenjivosti te prirodnim uvjetima. Proizvodnost je prirodni pokazatelj–stavlja u odnos količinu proizvodnje i rad: $p'=Q/L$. (Reić, Mihaljević Kosor, 2011., :79-80). Do ekonomičnosti kao drugog specifičnog mjerila uspješnosti poslovanja dolazi se stavljanjem u omjer ostvarenih učinaka i troškova koji se odnose na sva tri proizvodna čimbenika. Znatno je kompleksniji pokazatelj uspješnosti od proizvodnosti rada. Ona pokazuje u kojoj mjeri se racionalno koriste resursi potrebni za ostvarenje ciljeva koji su postavljeni. (Grubišić, 2007., :297-298.)

4.1. Mjerenje ekonomičnosti

Mjerenje ekonomičnosti može se izraziti formulama:

$$e = Q / T.p.č.$$

gdje su:

Q-ostvareni učinci

T.p.č.-utrošeni proizvodni čimbenici (rad, sredstva za rad, predmeti rada)

ili

$$e = \text{vrijednost proizvodnje (TR)} / \text{troškovi (TC)}$$

Ovisno o vrijednosti koju mogu imati izračunati koeficijenti, poslovanje može biti ekonomično ako je $e > 1$, neekonomično ako je $e < 1$ ili na granici ekonomičnosti ako je $e = 1$.

4.2. POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI

Pokazatelji ekonomičnosti izračunavaju se pomoću računa dobiti i gubitka. Mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jednoj jedinici rashoda. Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja stavlja u odnos ukupne prihode i ukupne rashode. (Šarlija, 2009., :10.)

Ekonomičnost ukupnog poslovanja = ukupni prihodi/ukupni rashodi

To je tzv. osnovni pokazatelj ekonomičnosti. Moguće je izračunavati i druge pokazatelje ekonomičnosti:²

Ekonomičnost poslovnih aktivnosti = prihod od poslovnih aktivnosti/rashod od posl.aktivnosti

Ekonomičnost financiranja = financijski prihod/financijski rashod

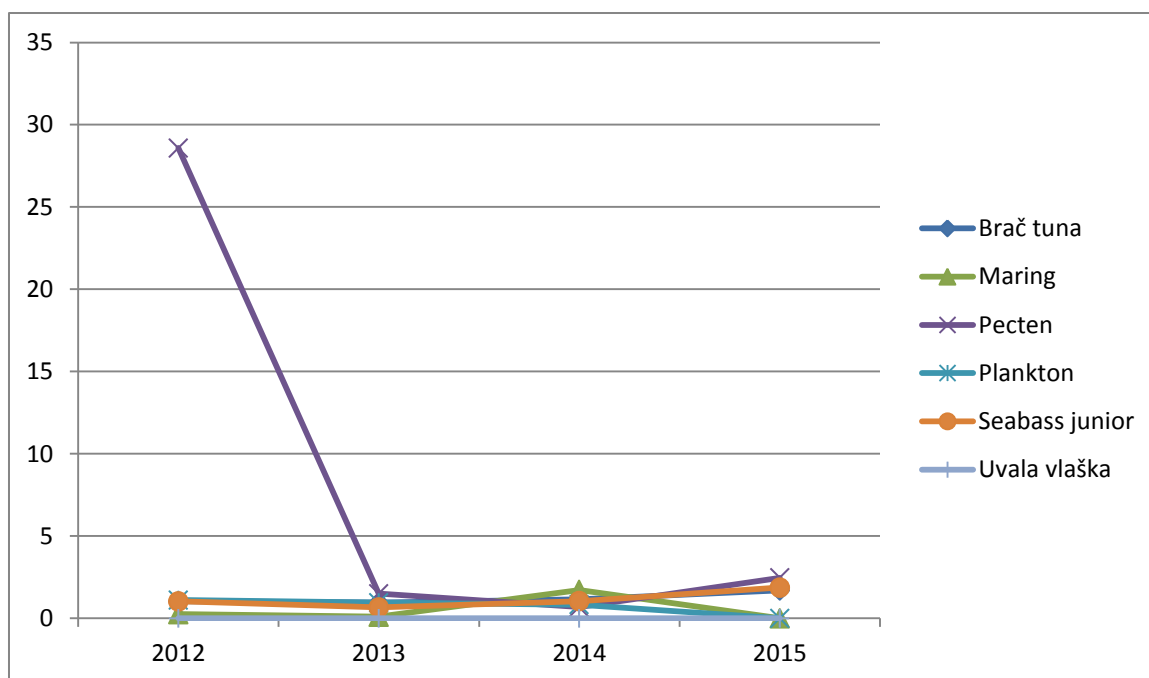
Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti = izvanredni prihodi/izvanredni rashodi

Tablica 5. Ekonomičnost ukupnog poslovanja u vremenskom periodu od 2012.-2015.

Godina	Brač tuna	Friškina	Maring	Pecten	Plankton	Seabass junior	Uvala Vlačka
2012.	1,03	1,004	0,25	28,58	1,11	1,03	0
2013.	0,96	1,016	0,10	1,50	0,95	0,66	0
2014.	1,16	1,01	1,72	0,68	0,83	1,043	0
2015.	1,69	1,03	0	2,46	-	1,87	0

izvor: izrada autorice prema podacima FINE

²https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza.doc.pdf

Graf 5. Ekonomičnost ukupnog poslovanja u vremenskom periodu od 2012.-2015.

Izvor: izrada autorice

Promatrajući koeficijente, vidimo da su se kroz višegodišnji vremenski period mijenjali. Od navedenih poduzeća najviše se ističe Pecten d.o.o. kojemu je koeficijent ekonomičnosti poprilično viši od drugih osim u 2014. godini što znači da su mu i prihodi veći od rashoda. Navedeno poduzeće bilježi koeficijent ekonomičnosti 28,58 u 2012. godini jer su mu se prihodi u odnosu na prethodnu godinu povećali čak tri puta, što znači da ukupan prihod iznosi 207 268, a poslovni rashodi samo 7 252 kune. Negativno gledajući Maring d.o.o., Plankton d.o.o. i Uvala Vlaška d.o.o. ne posluju ekonomično. Razlog tome je, po mom mišljenju, količina robe koja se plasira na tržište, a koja nije dovoljna. Općenito, u 2012. godini dolazi do pada proizvodnje.³

³Podaci za izračunavanje preuzeti su sa: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/izbornik.do>

4.3. EKONOMIČNOST FINANCIRANJA

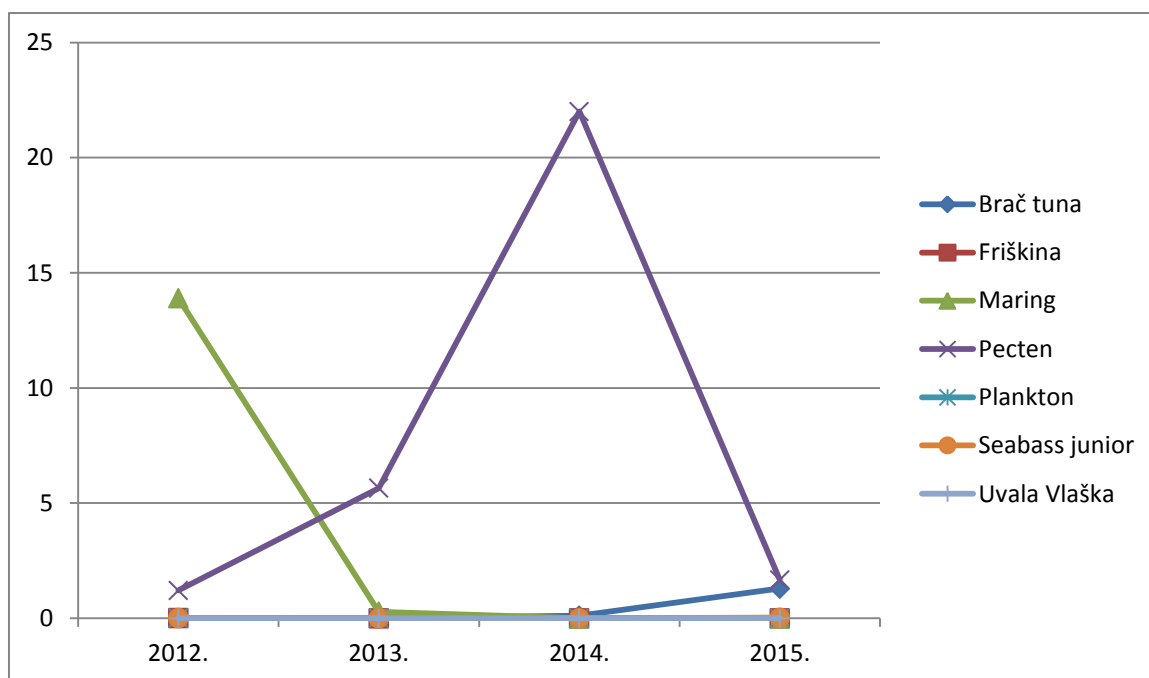
Ekonomičnost financiranja je odnos financijskih prihoda i financijskih rashoda. Financijski prihodi se sastoje od: prihodi od udjela u dobiti, prihodi od dividendi, dobiti od prodaje dionica i poslovnih udjela, prihodi od kamata, pozitivne tečajne razlike. Financijski rashodi nastaju kao posljedica korištenja tuđeg novca i u njih spadaju kamate na kredite, negativne tečajne razlike, vrijednosna usklađivanja financijske imovine, gubici od prodaja dionica, poslovnih udjela, i financijske imovine. Izračunavanjem ekonomičnosti financiranja pomaže pri donošenju odluka vezanih za poslovanje poduzeća, jer stavlja u odnos gore nabrojene prihode i rashode. Ekonomičnost financiranja može biti negativna i pozitivna. Ako npr. pokazatelj iznosi 0,3, ekonomičnost je negativna, odnosno ne ostvaruje se dovoljno financijskih prihoda koji bi pokrili financijske rashode.

Ekonomičnost financiranja= financijski prihodi/financijski rashodi

Tablica 6. Ekonomičnost financiranja u vremenskom periodu od 2012.-2015.

Godina	Brač tuna	Friškina	Maring	Pecten	Plankton	Seabass junior	Uvala Vlačka
2012.	0,004	0,006	13,90	1,21	0,017	0,015	0
2013.	0,003	0	0,283	5,65	0,004	-	0
2014.	0,11	0	-	22	0	0	-
2015.	1,29	0	-	1,67	-	0,026	0

izvor: izrada autorice prema podacima FINE

Graf 6. Ekonomičnost financiranja u vremenskom periodu od 2012.-2015.

Izvor: izrada autorice

Promatrajući dobivene koeficijente, možemo sa sigurnošću zaključiti da poduzeće Pecten d.o.o. ostvaruje dovoljno financijskih prihoda da bi pokrio financijske rashode. Ostala poduzeća u svojim izvještajima nam daju do znanja da ne pokrivaju rashode ili su u neznatnom plusu u pogledu odnosa financijskih prihoda i rashoda. Posljedica toga može biti korištenje preveliko zaduživanje, tj. korištenje tuđeg novca (krediti) i nedovoljna prodaja proizvoda na tržištu. Poduzeća bi svakako trebala smanjiti rashode i promijeniti politiku poslovanja kako bi bila uspješnija na tržištu.

5. RENTABILNOST

5.1. POJAM RENTABILNOSTI

Rentabilnost (r') ili profitabilnost je vrijednosni pokazatelj koji stavlja u odnos profit i uloženi kapital, dakle mjeri efikasnost korištenja kapitala:

$$r' = \text{profit} / \text{kapital}$$

Profit se računa kao razlika između ukupnih prihoda (*engl. Total Revenue*) i ukupnog troška (TC) tj.

$$\text{profit} = \text{TR} - \text{TC}$$

Rentabilnost je također i odnos između čistog rezultata proizvodnje i za njega potrebnog ulaganja proizvodnih čimbenika: $r' = \text{profit} / \text{TC}$. (Reić, Mihaljević Kosor, 2011., :80.)

2.4.2. MJERENJE RENTABILNOSTI

$$r_{\%} = \text{poslovni rezultat (profit, dobit)} / \text{uloženi kapital} * 100$$

Tri su pokazatelja rentabilnosti:

1. *Return on Assets* (ROA) – povrat imovine
2. *Return on Equity* (ROE) – povrat kapitala
3. *Return on Investment* (ROI) – povrat investiranog

Povrat na ukupni kapital najčešće se računa iz odnosa operativnog dobitka prema ukupnoj aktivi. Zbog toga se ta mjera zove povrat na aktivu (*Return on Assets-ROA*). (Belak, 1995., :69.) Ona se izračunava prema sljedećem obrascu:

$$\text{ROA} = \text{Operativni dobitak} / \text{Ukupna aktiva}$$

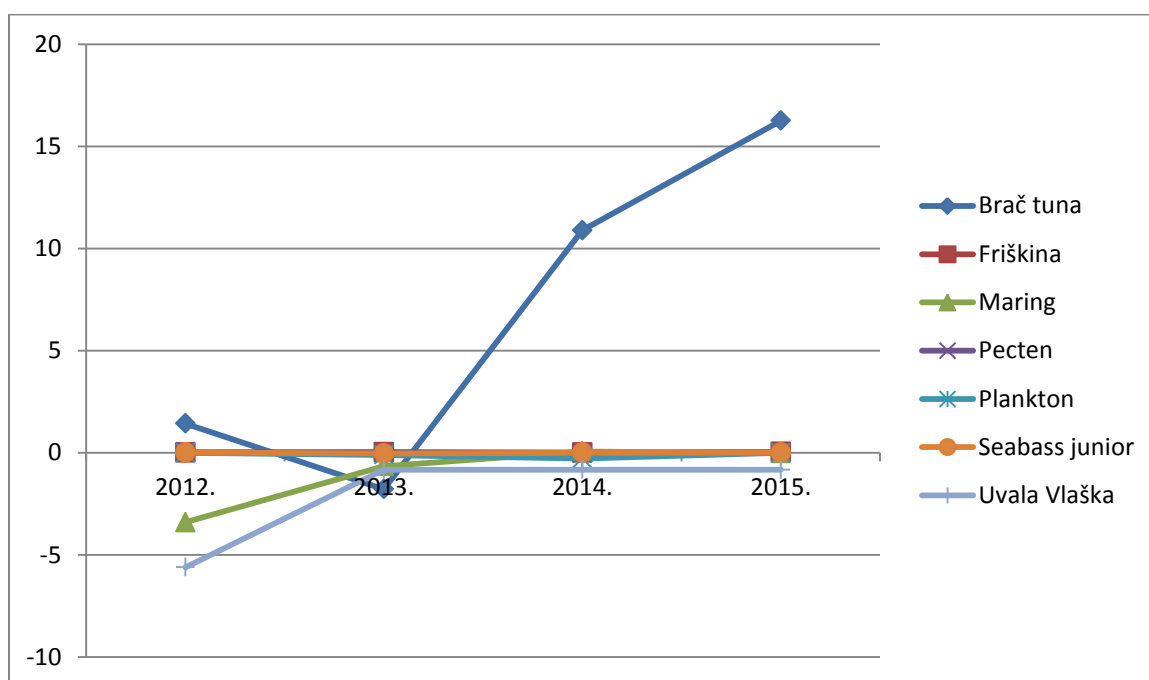
Operativni dobitak nastaje kao posljedica korištenja ukupnog tuđeg i vlastitog kapitala.

Npr. kada je povrat na investirano u aktivu 10,31% to pokazuje da je na 100 investiranih novčanih jedinica u aktivu društva ostvareno 10,31 novčanih jedinica operativnog dobitka.

Tablica 7. Rentabilnost poduzeća u vremenskom periodu od 2012.-2015.

Godina	Brač tuna	Friškina	Maring	Pecten	Plankton	Seabass junior	Uvala Vlačka
2012.	1,43	0,007	-3,403	0,039	0,002	0,014	-5,599
2013.	-1,78	0,027	-0,65	0,016	-0,10	-0,031	-0,82
2014.	10,89	0,014	0,073	-0,036	-0,283	0,006	-0,825
2015.	16,25	0,038	-0,015	0,032	-	0,012	-0,83

izvor: izrada autorice prema podacima FINE

Graf 7. Rentabilnost poduzeća u vremenskom periodu od 2012.-2015.

Izvor: izrada autorice

Gledajući dobivene pokazatelje kroz četverogodišnji vremenski period lako je za uočiti da su pokazatelji varirali iz godine u godinu. Istaknuto je poduzeće Brač tuna d.o.o. koje u 2014. i 2015. godini vidljivo bilježi povrat na imovinu od 1088% i 1625%, što znači da je na investiranih 100 kuna u aktivu poduzeća ostvareno 1088 kuna u 2014. i 1625 kuna u 2015. operativne dobiti. Takvi rezultati su postignuti povećanom proizvodnjom, plasiranjem na tržište. Potpuna suprotnost je poduzeće Uvala Vlaška d.o.o. kojemu je povrat konstantno negativan i posluje s gubitkom. Promatrajući 2015. godinu ostala poduzeća imaju manji povrat na imovinu, do 5% što definitivno ne znači svijetlu budućnost. Mogući uzroci pada proizvodnje u navedenim poduzećima su i ribolovne restrikcije koje su stupile na snagu 2012. godine, koje se odnose na smanjenje proizvodnje tune. Isto tako, poduzeća su ugrožena zbog povećanja ulova od strane lokalnih ribara.

6. ANALIZA LIKVIDNOSTI

Likvidnost (*Liquidity*) se može definirati kao sposobnost tvrtke da u roku podmiri sve svoje tekuće obveze.

1.A) Mjere likvidnosti utemeljene na odnosu između tekuće aktive i tekuće pasive su:

1. Tekući odnos (*Current Ratio*)
2. Radno raspoloživi kapital (*Working Capital*)
3. Brzi odnos ili brzi tekući odnos (*Quick Ratio or Quick Current Ratio*)

Tekući odnos između tekuće aktive u tekuće pasive pokazuje u kojoj mjeri tekuća aktiva pokriva obveze iz tekuće pasive, odnosno u kojoj mjeri radno raspoloživi kapital daje sigurnost da će sve tekuće obveze biti podmirene. (Belak, 1995., :73.)

Ako npr.tekući odnos iznosi 0,96 : 1 to znači da je ispod odnosa 1 : 1 i daleko ispod odnosa 2:1, koji je zadovoljavajući odnos. To znači da je radno raspoloživi kapital negativan te da se mogu očekivati velike teškoće u udovoljavanju tekućim obvezama.

1.Tekući odnos = Tekuća aktiva / tekuća pasiva; kratkotrajna imovina / kratkoročne obveze

Radno raspoloživi kapital je razlika između tekuće aktive i pasive. On se izražava prema sljedećem obrascu:

2.Radno raspoloživi kapital = Tekuća aktiva–tekuća pasiva

On daje informaciju o kapitalu koji stoji na raspolaganju za udovoljavanje tekućim obvezama i neočekivanim novčanim izdacima.

Negativna svota radno raspoloživog kapitala pokazuje da poduzeće mora hitno osigurati dodatne izvore kapitala.

3.Brzi odnos ili brzi tekući odnos pokazuje kolika je sposobnost tvrtke da u vrlo kratkom roku osigura određenu količinu novca.

Može se iskazati formulom:

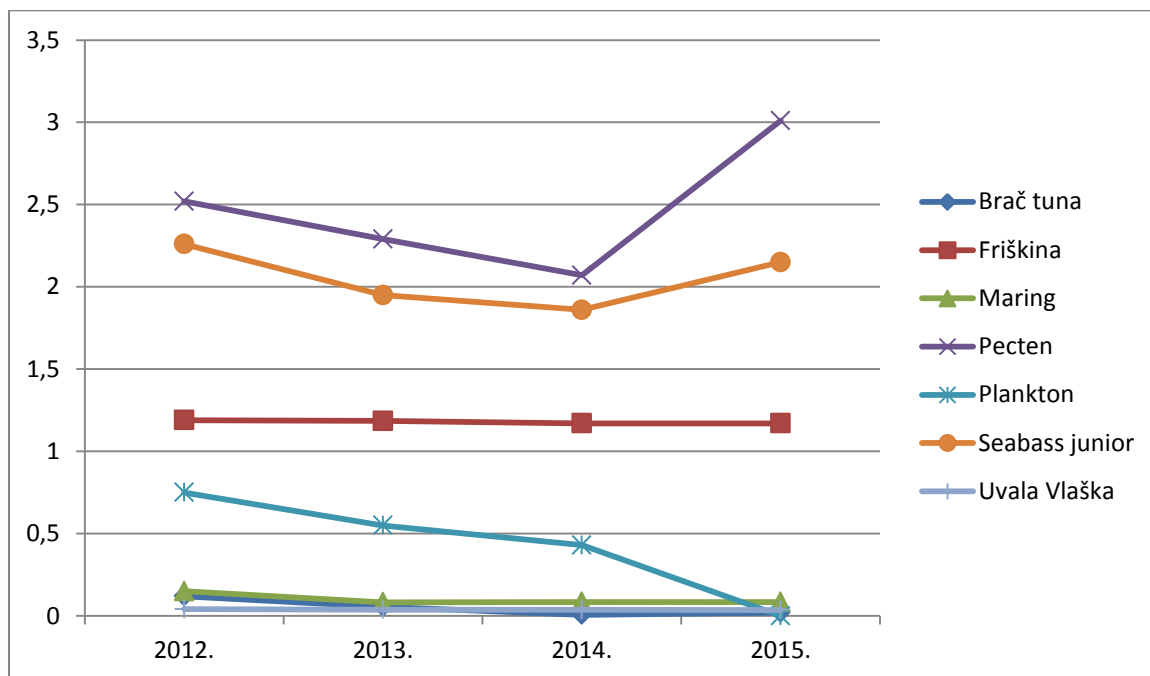
(Kratkotrajna imovina – zalihe)/kratkoročne obveze

Odnos brze aktive i tekuće pasive prihvatljiv je ukoliko se nalazi između 1 : 1 ili 0,8 : 1.

Tablica 8. Tekući odnos za razdoblje od 2012.-2015.

Godina	Brač tuna	Friškina	Maring	Pecten	Plankton	Seabass junior	Uvala Vlaška
2012.	0,12	1,19	0,15	2,52	0,75	2,26	0,041
2013.	0,055	1,185	0,083	2,29	0,55	1,95	0,038
2014.	0,007	1,17	0,085	2,07	0,43	1,86	0,037
2015.	0,020	1,17	0,085	3,01	-	2,15	0,036

izvor: izrada autorice prema podacima FINE

Graf 8. Tekući odnos za razdoblje od 2012.-2015.

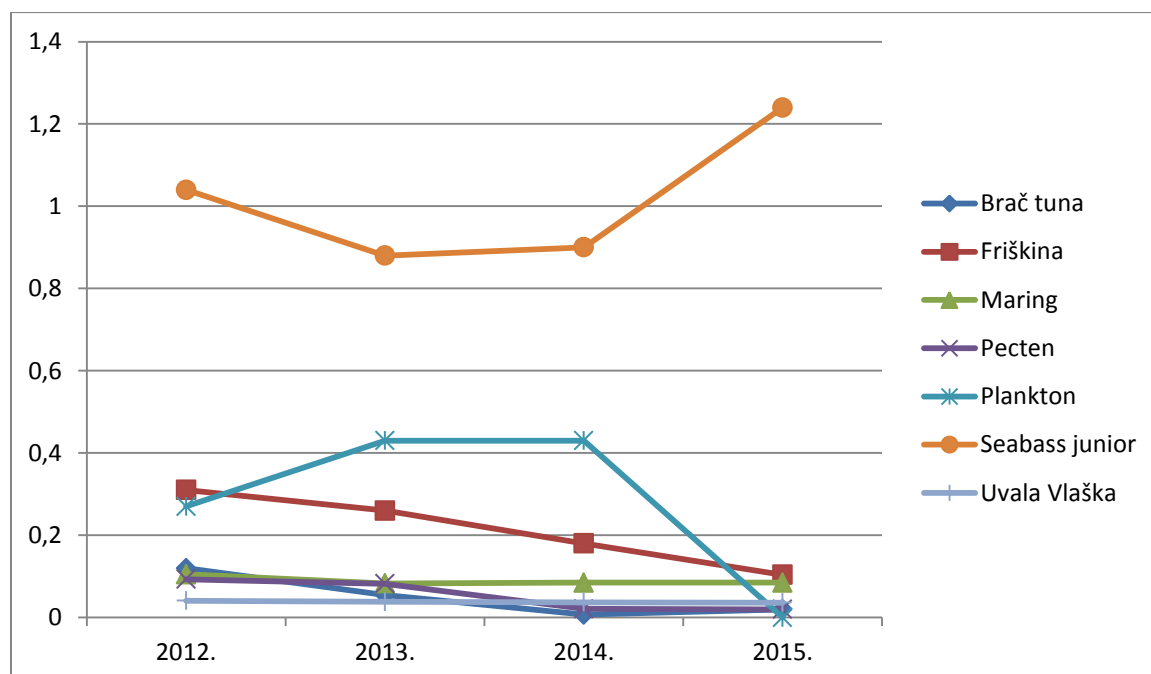
Izvor: izrada autorice

Poželjno je da pokazatelj tekuće likvidnosti bude barem 1,5 što znači da u vremenskom periodu od 2012.-2015. godine jedino poduzeća Pecten d.o.o. i Seabass junior d.o.o. premašuju minimalni zadani koeficijent i sigurno su u mogućnosti podmiriti tekuće obveze. Friškina d.o.o. se približava minimalnom pokazatelju, a ostala poduzeća bi trebala nastojati smanjiti obveze ili povećati imovinu kako ne bi doveli u pitanje likvidnost poduzeća.

Tablica 9.Brzi odnos ili brzi tekući odnos

Godina	Brač tuna	Friškina	Maring	Pecten	Plankton	Seabass junior	Uvala Vlaška
2012.	0,12	0,31	0,105	0,093	0,27	1,04	0,041
2013.	0,055	0,26	0,083	0,082	0,43	0,88	0,038
2014.	0,007	0,18	0,085	0,021	0,43	0,90	0,037
2015.	0,020	0,104	0,085	0,020	-	1,24	0,036

izvor: izrada autorice prema podacima FINE

Graf 9. Brzi odnos ili brzi tekući odnos

Izvor: izrada autorice

Promatrajući dobivene rezultate, možemo zaključiti kako nijedno poduzeće nema koeficijent ubrzane tekuće likvidnosti koji je poželjan. Seabass junior d.o.o. je u 2015. ostvario poželjan koeficijent i najbliži mu je i u ostalim vremenskim periodima, dok ostala poduzeća nemaju sposobnost da u vrlo kratkom roku osiguraju određenu količinu novca. Naravno, kako bi mogli osigurati određenu količinu novca, moraju imati i dobru ponudu na tržištu i pokušati što bolje prodati svoje proizvode i u što većim količinama.

7. ZAKLJUČAK

Promatrajući područje djelatnosti poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo razreda morska akvakultura u razdoblju od 2012.-2015. godine možemo reći da su se sva navedena poduzeća: Brač tuna d.o.o., Pecten d.o.o., Plankton d.o.o., Seabass junior d.o.o., Uvala Vlaška d.o.o., Maring d.o.o. našli u krizi poslovanja osim Friškine koja je u plusu svake godine. Najveća oscilacija u dobitku je kod poduzeća Pecten koji u 2014. bilježi gubitak od čak 194 309, a u 2015. dobitak 176 474 tisuće kuna. Po tome možemo vidjeti koliko ja važna uloga menadžera u firmi, koliko je važno da se pravilno koriste resursi i pokušaju spriječiti greške u vođenju poduzeća. Poduzeća Uvala Vlaška i Maring su konstantno u gubitku i Maring 2015. godine već prelazi u likvidaciju. Najvažnije je da poduzeća ne završe u stečaju ili likvidaciji, odnosi se na sve, bez obzira što neki ostvaruju i dobitak. Dobitak nijedne firme nije toliko velik da se ne bi trebali brinuti hoće li poduzeće opstati. Za Republiku Hrvatsku su veoma važni poticaji u ribarstvu-morskoj akvakulturi koje dobiva od Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo. Bitno je da *Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja* posebnim *Programom ribarstva i ruralnog razvoja* pravilo rasporedi poticaje za male i srednje poduzetnike jer njihov opstanak može ovisiti o tome. Svi ti poticaji mogu samo doprinijeti poboljšaju poslovanja, modernizaciji opreme, povećanju broja zaposlenih i održavanju tradicije jednog od najstarijih zanimanja.

LITERATURA:

1. Grubišić, D.: Poslovna ekonomija, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split 2007., str. 297., 298.
2. Šarlija, K.: Financijska analiza, Sveučilište u Osijeku, Osijek, 2009., str. 10.
3. Reić, Z., Mihaljević-Kosor, M.: Uvod u ekonomiju, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split, 2011., str. 80.
4. Belak, V.: Menadžersko računovodstvo, RRiF plus Zagreb, Zagreb, 1995., str. 25., 49., 73.
5. Žager, K.: Analiza financijskih izvještaja, Masmedia Zagreb, Zagreb, 1999., str. 48.
6. Belak i suradnici: Računovodstvo poduzetnika, RRiF Zagreb, Zagreb, 2011., str. 49.
7. Europski fond za pomorstvo i ribarstvo 2014.-2020. pristupljeno 28.8.2017.
<http://www.mps.hr/ribarstvo/default.aspx?id=427>
8. Potpore ribarstvu nakon ulaska u EU pristupljeno 28.8.2017.
<http://europski-fondovi.eu/sites/default/files/dokumenti/Potpore%20ribarstvu.pdf>

DODACI:

Račun dobiti i gubitka poduzeća u razdoblju od 2012.-2015.

Brač tuna d.o.o., 31.12.2012.

1. Poslovni prihodi	2 476 271
2. Poslovni rashodi	2 383 925
3. Financijski prihodi	79
4. Financijski rashodi	19 124
5. Ukupni prihodi	2 479 827
6. Ukupni rashodi	2 403 049
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	76 778
8. Porez na dobit	15 355
9. Dobit ili gubitak razdoblja	61 423

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Friškina d.o.o., 31.12.2012.

1. Poslovni prihodi	4 802 321
2. Poslovni rashodi	4 752 191
3. Financijski prihodi	158
4. Financijski rashodi	27 100
5. Ukupni prihodi	4 802 479
6. Ukupni rashodi	4 779 291
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	23 188
8. Porez na dobit	14 107
9. Dobit ili gubitak razdoblja	5 238

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Maring.d.o.o,31.12.2012.

1. Poslovni prihodi	1 750
2. Poslovni rashodi	1 018 167
3. Financijski prihodi	262 047
4. Financijski rashodi	18 856
5. Ukupni prihodi	263 797
6. Ukupni rashodi	1 037 023
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	- 773 226
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	- 773 226

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Pecten d.o.o.,31.12.2012.

1. Poslovni prihodi	198 551
2. Poslovni rashodi	63
3. Financijski prihodi	8 717
4. Financijski rashodi	7 189
5. Ukupni prihodi	207 268
6. Ukupni rashodi	7 252
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	200 016
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	200 016

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Plankton d.o.o.,31.12.2012

1. Poslovni prihodi	2 233 105
2. Poslovni rashodi	2 222 501
3. Financijski prihodi	158
4. Financijski rashodi	9 298
5. Ukupni prihodi	2 233 263
6. Ukupni rashodi	2 231 799
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	1 464
8. Porez na dobit	601
9. Dobit ili gubitak razdoblja	863

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Seabass junior d.o.o.,31.12.2012.

1. Poslovni prihodi	3 413 356
2. Poslovni rashodi	2 504 702
3. Financijski prihodi	12 084
4. Financijski rashodi	815 747
5. Ukupni prihodi	3 425 440
6. Ukupni rashodi	3 320 449
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	104 991
8. Porez na dobit	20 998
9. Dobit ili gubitak razdoblja	83 993

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Uvala Vlaška d.o.o.,31.12.2012.

1. Poslovni prihodi	190 265
2. Poslovni rashodi	2 542 841
3. Financijski prihodi	84
4. Financijski rashodi	378 611
5. Ukupni prihodi	190 349
6. Ukupni rashodi	2 921 452
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	- 2 731 103
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	- 2 731 103

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Brač tuna d.o.o.,31.12.2013.

1. Poslovni prihodi	1 237 009
2. Poslovni rashodi	1 267 606
3. Financijski prihodi	59
4. Financijski rashodi	16 992
5. Ukupni prihodi	1 237 338
6. Ukupni rashodi	1 284 598
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	- 47 260
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	- 47 260

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Friškina d.o.o.,31.12.2013.

1. Poslovni prihodi	5 836 984
2. Poslovni rashodi	5 720 948
3. Financijski prihodi	9
4. Financijski rashodi	22 734
5. Ukupni prihodi	5 836 993
6. Ukupni rashodi	5 743 682
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	93 311
8. Porez na dobit	20 787
9. Dobit ili gubitak razdoblja	75 524

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Maring d.o.o.,31.12.2013.

1. Poslovni prihodi	-
2. Poslovni rashodi	95 113
3. Financijski prihodi	17 093
4. Financijski rashodi	60 363
5. Ukupni prihodi	17 093
6. Ukupni rashodi	155 476
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	- 138 383
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	- 138 383

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Pecten d.o.o.,31.12.2013.

1. Poslovni prihodi	250 144
2. Poslovni rashodi	166 300
3. Financijski prihodi	441
4. Financijski rashodi	78
5. Ukupni prihodi	250 585
6. Ukupni rashodi	166 378
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	84 207
8. Porez na dobit	1 814
9. Dobit ili gubitak razdoblja	82 393

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Plankton d.o.o.,31.12.2013.

1. Poslovni prihodi	1 948 245
2. Poslovni rashodi	2 020 472
3. Financijski prihodi	58
4. Financijski rashodi	11 677
5. Ukupni prihodi	1 948 303
6. Ukupni rashodi	2 032 149
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	- 83 846
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	- 83 846

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Uvala Vlaška d.o.o.,31.12.2013.

1. Poslovni prihodi	-
2. Poslovni rashodi	4 266
3. Financijski prihodi	12
4. Financijski rashodi	350 786
5. Ukupni prihodi	12
6. Ukupni rashodi	355 052
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	- 355 040
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	- 355 040

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Seabass junior d.o.o.,31.12.2013.

1. Poslovni prihodi	442 901
2. Poslovni rashodi	660 591
3. Financijski prihodi	-
4. Financijski rashodi	3675
5. Ukupni prihodi	442 901
6. Ukupni rashodi	664 266
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	- 221 365
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	- 221 365

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Brač tuna d.o.o,31.12.2014.

1. Poslovni prihodi	240 000
2. Poslovni rashodi	176 678
3. Financijski prihodi	3 546
4. Financijski rashodi	31 905
5. Ukupni prihodi	243 546
6. Ukupni rashodi	208 583
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	34 963
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	34 943

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Friškina d.o.o.,31.12.2014.

1. Poslovni prihodi	5 705 840
2. Poslovni rashodi	5 610 202
3. Financijski prihodi	25
4. Financijski rashodi	38 198
5. Ukupni prihodi	5 705 865
6. Ukupni rashodi	5 648 400
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	57 465
8. Porez na dobit	14 467
9. Dobit ili gubitak razdoblja	42 998

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Maring d.o.o.,31.12.2014

1. Poslovni prihodi	37 009
2. Poslovni rashodi	13 994
3. Financijski prihodi	-
4. Financijski rashodi	7438
5. Ukupni prihodi	37 009
6. Ukupni rashodi	21 432
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	15 577
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	15 577

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Pecten d.o.o.,31.12.2014.

1. Poslovni prihodi	429 708
2. Poslovni rashodi	624 039
3. Financijski prihodi	22
4. Financijski rashodi	-
5. Ukupni prihodi	429 730
6. Ukupni rashodi	624 039
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	- 194 309
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	- 194 309

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Plankton d.o.o,31.12.2014.

1. Poslovni prihodi	957 468
2. Poslovni rashodi	1 095 790
3. Financijski prihodi	6
4. Financijski rashodi	54 304
5. Ukupni prihodi	957 474
6. Ukupni rashodi	1 150 094
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	- 192 620
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	- 192 620

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Uvala Vlačka d.o.o.,31.12.2014.

1. Poslovni prihodi	-
2. Poslovni rashodi	2 204
3. Financijski prihodi	-
4. Financijski rashodi	387 773
5. Ukupni prihodi	-
6. Ukupni rashodi	389 977
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	- 389 977
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	- 389 977

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Seabass junior d.o.o.,31.12.2014.

1. Poslovni prihodi	1 039 617
2. Poslovni rashodi	745 147
3. Financijski prihodi	-
4. Financijski rashodi	251 336
5. Ukupni prihodi	1 039 617
6. Ukupni rashodi	996 483
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	43 134
8. Porez na dobit	10 177
9. Dobit ili gubitak razdoblja	32 957

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Brač tuna d.o.o.,31.12.2015.

1. Poslovni prihodi	240 000
2. Poslovni rashodi	136 807
3. Financijski prihodi	27 259
4. Financijski rashodi	21 128
5. Ukupni prihodi	267 259
6. Ukupni rashodi	157 935
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	109 324
8. Porez na dobit	19 405
9. Dobit ili gubitak razdoblja	89 919

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Friškina d.o.o.,31.12.2015.

1. Poslovni prihodi	5 641 140
2. Poslovni rashodi	5 431 001
3. Financijski prihodi	15
4. Financijski rashodi	36 542
5. Ukupni prihodi	5 641 155
6. Ukupni rashodi	5 467 543
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	173 612
8. Porez na dobit	36 502
9. Dobit ili gubitak razdoblja	137 110

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Pecten d.o.o.,31.12.2015.

1. Poslovni prihodi	296 667
2. Poslovni rashodi	120 195
3. Financijski prihodi	5
4. Financijski rashodi	3
5. Ukupni prihodi	296 672
6. Ukupni rashodi	120 198
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	176 474
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	176 474

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Seabass junior d.o.o.,31.12.2015.

1. Poslovni prihodi	2 037 793
2. Poslovni rashodi	1 089 914
3. Financijski prihodi	23 786
4. Financijski rashodi	887 910
5. Ukupni prihodi	2 061 579
6. Ukupni rashodi	1 977 824
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	83 755
8. Porez na dobit	-
9. Dobit ili gubitak razdoblja	83 755

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

Uvala Vlačka d.o.o.,31.12.2015.

1. Poslovni prihodi	-
2. Poslovni rashodi	3 643
3. Financijski prihodi	-
4. Financijski rashodi	389 413
5. Ukupni prihodi	393 056
6. Ukupni rashodi	- 393 056
7. Dobit ili gubitak prije oporezivanja	-
8. Porez na dobit	- 393 056
9. Dobit ili gubitak razdoblja	

Izvor: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web>

U 2015.godini poduzeća Maring i Plankton nisu predali izvještaj računa dobiti i gubitka.

SAŽETAK

U ovom radu promatrana su navedena poduzeća iz djelatnosti ribarstva sektora morska akvakultura u Splitko-dalmatinskoj županiji, njihova financijska izvješća i financijsko stanje. Na temelju navedenog može se zaključiti da poduzeća nisu u najboljoj poziciji za opstanak i da trebaju poduzeti određene mjere kako bi mogli uspješno poslovati u budućnosti..

SUMMARY

This document is about observing companies in the sector of marine aquaculture in Split-Dalmatia, about their financial reports and financial state. It was found that the companies are not in the best position to survive and they should find new measures to improve their business in future.